ALIBI pentru UN PRIETEN

RAF VALLET

Spre vest, Parisul escaladează cerul. Cartierul Défense este un fel de Manhattan. Locuitorii săi se racolează, fără nici un complex, niște pionieri eroici, niște cetățeni de avangardă, trăind deja în anul 2080, depășindu-l triumfător cercul de pe Champs Elysées. De ce să îți contești această plăcere ?

Printr-un imens geam din spatele biroului lui Philippe se vedea una din acele clădiri uriașe care afidează Parisul și acoperișurile lui ingrijite. Monștri de oțel, beton și sticlă, ale căror obrăznicie sufocantă o bănuiau încă New York transpare în Franța un deget naiv și semeț de zgârie-nori și de clădiri cu aspect metalic. Obscenitățile, pe măsura decorului, vin și ele. Bineînțeles, cu cele mai rele în frunte.

Lui Xav nu-i plăcea aici. De fiecare dată când intra în birou își amintea o scenă din filmul **Revanșa siciliancului**, în care un ucigaș cu profil feroce, cu privire ascuțită și tristă, urcă încet de-a lungul unei interminabile fațade, cocoțat în ascensorul scăfârlierilor de geamuri.

La ultimul etaj rămâne nemișcat și cu pistolul mitralieră omoară, trăgând prin geamul gros, un mulatru din mafie, stupefiat și îngrozit că e surprins fără apărare, cu toate gărzile care păzesc intrarea.

Ora 7 dimineața. Philippe îl sculase pe Xav din pat cu câteva clipe în urmă ; trebuiau să se vadă imediat. Stătea la birou său în formă de arc de cerc, pe care nu se afla decât un telefon. O rază de soare juca pe mâna sa, ricoșată de geamurile clădirii vecine. „Am făcut o prostie" — spuse el. Nu mai avusese această voce dintr-o noapte din timpuri preistorice, când Xav îl tira cu greutate pe drumuri pietroase, în căutarea unor camarazi care o luaseră pe coajă la fel ca și ei. În fiecare moment se așteptau să deschidă asupra lor partizanii algerieni, care i-ar fi gătuit cu o mare plăcere. Philippe sângera cu un glonte în coapsă. Îi era teamă de moarte, dar îl ruga pe Xav să o șteargă de unul singur. Din pricina asta Xav îl lerta multe. „Povestește" — spuse el. Philippe își mușcă degetele gânditor. Mai chibzuia încă, dacă să vorbească sau nu. Avea cu puțin mai mulți de 40 de ani și începea să-i arate. Fața îi era răvășită. Deținuse, era aceea a unui bărbat bucuros de viață și nelipsit de farmec, cu privirea întunecată, însă înduioșită de gene lungi, cu tenul mat. „L-am omorât pe Serrano" — spuse el. „Bravo" — făcu Xav, mai ironic. „Am încercat-o". „Nu e obligatoriu". În același timp, Xav își imagina titlurile ziarelor. Va fi bucurie prin redacții : un întreprinzător asasinat, un deputat bănuit, o vreme lumea nu se va plictisi. Devenise un obicei bălăceala cu entuziasm în noroi. Abia se stingea un scandal și un altul lega la iveală. Dar până acum nu era vorba decât de fraude, evaziuni fiscale, șmecherii imobiliare, escrocherii și însușiri ale unor bunuri încredințate. Philippe trecea direct la omor. Avea toate șansele să rămână în istorie. Nu însă la rubrica unde ar fi dorit, cu siguranță : rivnea să ajungă ministru. Dar de fiecare dată era întrecut chiar la ștaif. „Al să mă-ajuți" — zise Philippe. „Dacă pot..". „Xav...". Diminutiv de la Xavier. De când era copil. Mama lui a început să-i spună astfel probabil din neglijență. Niciodată nu termina nimic. Nu începuse nici măcar să-l crească. „Ți-am spus să povestești...".

Luă loc în fața lui Philippe. Avea cu patru ani mai puțin decât el. Era suplu și mai. Chipul prelung și inexpresiv. Cel puțin așa spera Xav. Atitudini nu stătea o clipă locului, dar la un moment dat a trebuit să învețe virtuțile nemișcării, răbdării și ale liniștii. „Pe scurt, iată ce-a fost — zise Philippe. Aveam întâlnire cu Serrano. Ne-am certat. A vrut să mă lovească. Am ajuns un fel de prepeleac. L-am lovit cu el". „Ai făcut-o probabil fără atenția cuvenită...". „Nu mi-am dat seama".

Serrano avea aproape doi metri și 120 de kilograme, 65 sau poate 70 de ani, părul alb, ochii albaștri și vioi, încheieturile mâinii rotunde și mari. Învârtea afaceri de miliarde, dar continua să se dea pe șantiere și, câteodată, cu el se destrăma câte o scândură împreună cu mănușile. Ca să-și mențină în formă mușchii și mațele, spunea el. O secretară îl însoțea în toate deplasările. Bruna, la 40 de ani, ineă frumoasă, cu umeri largi, soldurile puternice, ca și el italiancă. I se spunea Marea Alice. Făcea dragoste cu ea. Îi dicta tot ce-i trecea prin minte. „Nimeni nu știa că am întâlnire cu el" — zise Philippe. „Când s-a întâmplat ?" „Ieri seară, în biroul lui, către ora zece". „Și ai așteptat atâta timp ca să mă anunți ?" „Da". „Ce crezi, au descoperit cadavrul ?" „Poate. Avea intenția să se culce la birou, în camăruța unde avea un pat și un lavabou. Îi amintea de tinerețe, când dormea în magazia de lipsuri a petrolului său, în Calabria".

Avea vocea disprețuitoare. Îi era silă de săraci și mizerie. Xav își amintea cu delicii de vizita pe care Philippe a trebuit s-o facă într-un cartier mărginaș al circumscripției sale. Deputatul era furios că i se impune să contemple promiscuitatea aceea. Ea există, într-adevăr ! Dar nu există un motiv ca să te gândești numai la ea. Ar fi rău cu mare plăcere, cu aruncătoare de flăcări. „De ce v-ați certat ?" — întrebă Xav. Philippe dădu ușor din umeri. Xav știa că avea să mintă fără să spere că e crezut. Philippe nu înceta să-și înșele soții sau să-și trădeze prietenii, profitând de orice neatenție a lor. Cu Xav, care îl știa bine, își lua măsuri de precauție. Dar nu în dimineața asta. De la început ocolea adevărul. „Voia să intervin' pentru afacerea lui din Yvette". „Ai mai făcut-o deja, de trei ori". „Adevărat" — rosti triumfător Philippe. „Vreau să spun — insistă Xav răbdător — că ai fi putut-o face și a patra oară". „În condițiile actuale, închipuie-ți că prefer să nu fiu băgat în seamă...".

Voce batjocoritoare, ca pentru un interlocutor deosebit de mărginit. Xav se înclină ironic. „Adică — zise — în loc să te murdărești pentru el mai curând l-ai lichida". Dar Philippe păru mâhnit de această ironie care nelalocul ei. „N-am chef să fiu un caraghios, Xav. Dacă eu pic, tu ești următorul !" „Nu cu aceeași viteză". „Mă părăsești ?" Se îndreptă, agresiv, în fotoliul său. „N-am zis niciodată asta" — făcu liniștit Xav.

Philippe era deputatul unei circumscripții mărginașe. Își datora locul unei șanse extraordinare. De mai mulți ani se ocupa cu recuperarea fierului vechi, o afacere moștenită din familie. Ca și pentru alții, cabinetele miniștrilor se deschideau în fața lui în mașina în care știa să ungă cu discreție și eleganță. Ușile cele mai importante rămâneau însă închise. Nu avea platforma necesară. Nu intil-

rești un ministru sau pe intimii săi decât pornind de la o anumită cifră de afaceri. Era inevitabil să spargă acest plafon, când hazardul îi aduse în cale un parlamentar care avea nevoie de un financiar pentru campania sa. Philippe cheltui o avere. Prima șansă : locțiitorul muri în ajunul primului tur de scrutin. Philippe spuse că nu mai dă nici un ban dacă nu e ales în locul lui. I se satisfăcu dorința. Trei luni după asta, un infarct îl doborî pe deputat, fu îngropat și Philippe ținu chiar un discurs la mormântul lui. Pe urmă, intrat în Adunarea Națională, își aranjă hârtiile și nu mai apăru niciodată la Cameră. În schimb, se preumbla prin ministere. Pe scurt, o bună carieră de deputat mijlocaș.

Cât despre Serrano, acesta era un agent electoral prețios. Construia mult, într-un fel datorită și lui Philippe, care îi servea drept „public relations". Avea înfățișarea unui cleric unsuros, muncitori, cadre, cumpărători. Yvette reprezenta un grup de imobile care deveră un spațiu verde în periferia capitalei. Administrația bombăne. Philippe era un prieten al ministrului de resort. „Ai fost văzut la Serrano ?" — întrebă Xav. „Nu cred". „Maren Alice nu era la cuvânt ?" Philippe se strâmbă, nesigur. „Te vinde urgent — zise Xav. Era nuarță după Serrano". „Știu. Am un răspuns pregătit". „N-ai să fii singurul, dealtfel, pe care o să-l trimeată. E în stare să-și scrie memoriile. Are destule amintiri".

Când un bărbat și-a transportat nevrozele într-un cărucior pe care-l împinge el însuși și după zece ani își vizitează șantierele la Mercedes, nu sînt două explicații. A fost lăudat mult spiritul de economie al celebrităților care vin să facă avere în Franța ; asta însă-l o istorie bună să îndulcească înfrânarea educatoarelor și nu are decât puține legături cu realitatea. Xav știa unde și-a găsit Serrano primul bani, cum a izbutit să-i fructifice. Totul semăna cu viața lui Al Capone. Dacă darea Alice începea s-o întovărășească.

„Iată de ce am nevoie de tine — zise Philippe. Vom zice că am petrecut seara împreună". „Perfect — zise Xav. Am jucat cărți, am fost la femei sau am discutat politică ?" „Ai fost cu Christina la mine. Am mâncat, am discutat, am jucat poker...". „Și Christina e de acord ?" Philippe păru uimit. Soția lui, Christina, era terifiată de gelozia. De mai multe ori îl amenințase cu divorțul. De acum, își avea scutul la mână. „Ești de acord ?" — întrebă Philippe, nerăbdător. „Bineînțeles".

Philippe îi era prieten, dar și patron. Îi devenise la un moment dat însoțitor, se băgă pentru el în tot soiul de lucruri murdare. Încă nu ucisese, dar, după cum evoluau lucrurile, Xav își dădea seama că în curând va veni și clipa aceea. „Sper că vom fi crezuți" — spuse el. „De ce nu ?" — se repezi Philippe. Xav nu răspunse. „Tu mă crezi ?" — întrebă Philippe. „Nu" — răspunse Xav, cu o voce calmă. „Nu crezi că l-am omorît pe Serrano ?" „L-ai omorît, dar nu așa cum mi-ai zis...".

Philippe tăcu. Surise, parcă fără voia lui. „Ești prea complicat, Xav. Ar fi o să-ți joure festive". „Mi s-a și întâmplat, Philippe". „Fără mine..." — începu el. Dar Xav îl întrerupse : „Sper că nu vrei să-mi ștergi toate binefacerile tale". Philippe se îndreptă în fotoliul său, ca și cum întrevederea era terminată. „Fă în așa fel încât să te vezi cu Fernaki" — spuse el. „Aș prefera să aud mai întâi o relatare exactă despre noaptea care a trecut". Philippe zâmbi. „Bun — zise el — n-a fost un accident". „Ai vrut să-l omori". „Da. Seiful lui era deschis".

Xav fu surprins. Bănuia deja că Serrano mușcase din prietina unui amănunt document. „Știi ce era înăuntru — reluă Philippe. Serrano lăsa dinadins ușa întredeschisă. Ca pentru a-mi zice : fe am la mână și pe tine și pe alții. Nu se temea, nu credea că e în pericol cu mine. Îl știi : solid cum era, nu-și închipuia că vu îndrăzni cineva să-l atace. I-am făcut jocul, îl-am prefăcut agasat, descalț, prins în ingrenajul, legat de mâini și de picioare. Fă mă privea distrându-se. Eru o spărsură Serrano ăsta". Așteptă un semn de aprobare. „M-am apropiat de el. Reperasem pumnalul, o piatră de pavaj despre care zicea mereu că era prima pe care o cumpărase cu banii săi. A căzut pe loc". „După aceea ai lăsat cuțitul". „Exact". „Ți-a petrecut noaptea cântându-l". „Nu și se pare asemănător". „E o lectură pasionantă ?"

Un semn, pricepu lumina din ochii lui Philippe. „Ai cu ce umple închisoarea...". „Cu tine în frunte". „Închipuie-ți că sînt mai la coadă". „Granguri mari ?" „După opinia mea, dacă Serrano ar fi avut timpul să se servească de el, consiliul de miniștri s-ar fi ținut la Sante...".

Bucuria transfigură chipul lui Philippe. Era compromis, dar altii, a căror reușită o încheia, erau compromiși mult mai mult decât el. Să te înveți de unul singur e nepărire, să-i vezi și pe alții în degringoladă e altceva. „Ai aflat lucruri noi ?" întrebă Xav. „Destule".

De mai mulți ani, Serrano ținea „registrul său", cum spunea el. Era exercițiul lui cotidian, adăuga el. Consemna în fiecare zi intâlnirile avute, schimburile de servicii, demersurile obținute, permisele de construcție emise, afacerile cu statul sau serviciile publice, sectoarele date, taxele și prețul lor. „Putea să facă vreun rău ?" — întrebă Xav. „Bătrânul era diabetic — zise Philippe. Nota nu numai sumele vărsate și beneficiarii, dar și modul în care mișcau totul, maniera de a le regăsi în contabilitatea sa. Împingea vârful unui ac cu propriile cohniați să-și plaseze banii în Elveția sau în altă parte. Apoi întreținea numărul de cont, data când plătea, folosea stilouri. Am citit cu delicii relatarea unei întrevederi între Serrano, șeful de cabinet al unui ministru și un avocat, consumată în vila de la Cannes a acestuia : Serrano dădea bani ca să pună mâna pe niște lucrări. Chiețul său înseamnă zece kilograme de documente". „Pot fi probate ?" „Unul cite unul, pot fi discutabile. Întregul e însă impresionant. Iată cazul meu. Numai pentru afacerea Yvette el face o lungă expunere a demersurilor mele, dă nume de funcționari, povestește un dejun pe care am avut imprudența să-l organizez, notează numărul mașinii în care a sosit șeful de cabinet, îi descrie îmbrăcămintea, felul de a vorbi, cuvintele ce a zis despre ministru și despre procedura folosită în afacere. E scris într-o limbă pășărnească dar dacă ar fi dat în vileag ar face mult rău. A notat și la cât se ridică contul meu în Elveția, numele intermediarului care îmi cumpără acțiuni... Tot, tot...".

Xav dădu din cap ironic. „Așadar — zise

si — ai tot ce-ţi trebuie pentru a deveni sau arăm-ministru, sau pensionar al prietenului tău, ministrul de justiţie". Philippe băiu cu putere în masă. „Amândoi trebuie să scăpăm — zise el. Dacă eu pic, nici ţie n-o să-ţi fie moale". „Nu încerca să mă sperii" — zise Xav, mereu ironic. „Vei spune că am fost cu tine ?" „Dacă tu mi-o ceri...". „Încearcă să-l vezi pe Pernais. N-o să se mire că te interesezi de moartea lui Serrano. Toată lumea ştie că îl cunoşteam. Indiferenţa mea ar surprinde".

Pernais era unul dintre principalii responsabili ai poliţiei judiciare, cinstit, însă având nevoie, ca toată lumea, de cîte un sprijin din cînd în cînd. De două sau de trei ori, Philippe intervenise în favoarea lui. Pernais îi păstra o recunoştinţă măsurată şi lucidă. „Ar fi mai bine — zise Xav — să aştept mai întîi să se anunţe ştirea".

Philippe aprobă. Era acum liniştit. Sprijinul lui Xav îi dădea încredere. „Dacă eşti înţelept — spuse el — am să-ţi dau să citeşti cele mai interesante file". „Aflu lucruri noi despre om" — răspunse Xav.

La ora zece, un post de radio periferic dădu o scurtă informaţie : un antreprenor cunoscut, miliardar, Vincent Serrano, a fost găsit mort în biroul său de pe strada Villiers. Mobilul crimei era fără îndoială furtul, pentru că seiful fusese găsit deschis. Ziaristul adăuga o frază perfidă în legătură cu scandalurile recente : se putea întîmpla ca omorul să fie o consecinţă a lor. Xav ridică receptorul. Formă numărul şi îl ceru pe Pernais de la poliţia judiciară. Voia să un colaborator al acestuia. Pernais lipsea. Xavier întrebă dacă nu cumva era pe strada Villiers. Răspunsul fu reticent. Xavier nu insistă. Intră în biroul lui Philippe, care se prefăcea că lucrează la un dosar. Gîndul îi era în mod vizibil departe. „Gata, Pernais e acolo. Mă duc şi eu", Philippe păru că vrea să spună ceva, dar se răzgîndi şi cu un gest îşi dădu acordul. „Ne întîlnim la Cameră la ora 15 — zise el. Vreau să mîroş atmosfera...". Parlamentul era întrunit de 15 zile. Philippe nu călcase încă acolo, dar citea scrupulos rezumatele din **Le Monde**.

Xav se duse să-şi ia maşina din parcingul subteran, un Triumph cabriolet albastru deschis, vehiculul cel mai comod în Paris. Paznicul era un arab pe care toată lumea îl striga Ali. „Ali, căzut din pat în dimineaţa asta ?" — zise el, vesel, cînd Xav trecu prin dreptul ghereteî sale. „Mi-a dat brînci o fată" — răspunse Xav. Se gîndi că dacă poliţiştii vor veni pe aici să cerceteze, vor afla numaidecît că Philippe şi cu el s-au întîlnit de dimineaţă, imperativ nbicuitului. Se apropie de paznic. Acesta îi întinse o mînă slabă şi nervoasă. „Ali, dacă tu întrebi cineva ce ai văzut în dimineaţa asta, nu-ţi aminteşti de nimic". Arabul ridică mîinile : „Mie-mi spunoţi — zise el. Puţin îmi pasă de toţi...". „Tine-o aşa şi o să trăieşti fericit...".

Din cartierul Défense pînă în centrul Parisului itinerarul era jalonat de mari lucrări, esenţiale pentru automobilişti. În faţa casei din strada Villiers, un grup de poliţişti bara calea unei armate de ziarişti şi fotografi. Xav zări un ofiţer care se ţinea la distanţă. Îi ceru să-i comunice lui Pernais că se află acolo. Ofiţerul acceptă, privindu-l bănuitor. Xav aşteptă pe stradă, contemplîndu-i pe ziarişti. Nu erau deloc mulţumiţi : poliţia nu le spunea nimic. „E un stricat ucis de un alt stricat ?" — strigă unul cu mîcnie. Definiţie exactă, foarte lucidă, amice, gîndi Xav. Îşi imagină stupoarea ziariştilor dacă s-ar apropia de ei şi le-ar anunţa că e gata să le dezvăluie întreaga lucrare. Poate că nici nu l-ar crede.

Ofiţerul reveni. Îi spuse lui Xav că Pernais îl aşteaptă. Îi deschise calea printre poliţişti, ceea ce provocă un val de proteste printre gazetari. „Va fi o defilare a stricaţilor !" — ţipă aceeaşi voce. Din nou adevărat, gîndi Xav.

La etajul biroului lui Serrano era îmbulzeală. Marea uşă cu două battante era deschisă. Pe palier, doi inspectori fotografiau interiorul biroului. Poliţistul ventilează din belşug. Erau cel puţin vreo douăzeci, care cercetau cu de-amănuntul cele şase camere ale sediului societăţii Serrano. Pernais era în biroul celui ucis, aşezat pe scaunul lui şi din clipa în care îl văzu pe Xav îi făcu semn să se apropie. Era un om la vreo cincizeci de ani, cu părul încărunţit şi o faţă slabă şi alungită, îmbrăcat cu un costum bleumarin, cu cămaşă albă şi purtînd o cravată cu un desen discret. Avea o voce nazală şi vorbea cu capul plecat pe umărul drept. „E un amic de-al patronului dumneavoastră" — zise el. „Da". „Cînd l-a văzut pentru ultima oară ?" „Cred că acum vreo trei zile".

Xav strînse mîna lui Pernais. Din spatele poliţistului îl priveau doi dintre colaboratorii acestuia. „N-am avut timp să discut cu Philippe. Din clipa în care am auzit ştirea la radio, v-am telefonat. Mi s-a spus că sînteţi aici". „Sînteţi iute" — zise Pernais. „Philippe la fel, credeţi-mă. În ambianţa actuală nu e agreabil". „Nu cunosc o ambianţă agreabilă pentru o crimă" — zise poliţistul. Xav mai rîsese cu spusese ziaristul. Pernais păru că se amuză. „De la un timp — spuse el — mă întrebam cum se va produce saltul. Într-o zi sau alta, trebuia să se ajungă la crimă. Iată că s-a ajuns".

Nu părea să se simtă în largul său. Dar trebuia să-l cunoşti bine pentru ca să-ţi dai seama de asta. Era mai puţin amabil ca deobicei, mai puţin servabil. „Nu-i vorba de un furt ?" — întrebă Xav. Pernais arătă cu degetul seiful. „Serrano ţinea bani în acest seif. Banii au rămas acolo". „Lipsesc documente ?" **„Caieţul"**. Şi Pernais îl privi pe Xav. „Să nu-mi spuneţi că nu aţi auzit de el. Chiar şi noi ştiam că îşi scrie jurnalul, ca Stendhal sau Simenon. Dar pentru el nu era un exerciţiu de stil". „A dispărut ?" „Vă miră ?" — întrebă Pernais, cu o duioşată de înţeles în glas. Apoi îşi plecă şi mai mult capul pe un umăr : „Domnule Maupin, spuneţi-mi, totuşi, unde aţi fost ieri seara ?".

Xav zîmbi. „Cu domnul Philippe Dubuy". „Dacă mi-aţi fi spus altceva m-aş fi mirat". Cei doi poliţişti din spatele lui Pernais se umflară cupros. Xav îi înţelegea foarte bine. „Vreţi să insinuaţi că ne fabricăm un alibi ?" Pernais o făcu pe jignitul : „De ce unde ?" Xav luă un aer îmbufnat în piele şi se răcni. „Domnule Pernais — zise el — să vorbim sincer. Sînt bănuit sau e bănuit Philippe Dubuy ? Asta ar fi culmea, ţecu-

nostalgici și dumneavoastră...". „Într-adevăr, culmea", „Aveți cumva probe sau sînt doar presupuneri?"

Pernais se întoarse spre unul dintre colaboratorii săi și îi șopti o frază pe care Xav n-o auzi. Polițistul se îndepărtă. „Vreau să joc deschis — zise Pernais. O știți pe Alice Pureche?". „Da". Femeia intră. Xav nu-și dăduse seama niciodată pînă acum cît, după chip avea. Însă corpul îi era admirabil, șoldul rotund și tare, talia bine proporționată, șolduri grupie. Serrano nu avusese clipe rele în viață. Ea îl salută scurt pe Xav. Era mai surîzătoare cu el decît de obicei. „Vă rog să repetați înaintea domnului Maupin ceea ce mi-ați spus" — zise Pernais. „Păr și simplu, l-am auzit pe domnul Serrano spunînd că are întîlnire cu domnul Dubay". „La ce oră?" „Cred că pe la ora zece". „Se întîmplă adesea ori cu Serrano și domnul Dubay să se vadă la o oră atît de tîrzie?"

Alice îl consultă pe Xav din privire. Dar acesta se prefăcu că nu observă. „N-am impresia" — zise el. „Nici eu" — adăugă ea. Nu avea o voce hotărîtă. Nu căuta să-și ascundă reticențele chiar dacă Pernais își dădea seama de asta. „Erați la curent, Xav?" Pentru prima oară de la începutul întrevederii folosea diminutivul familiar. „Nu-mi amintesc. Am luat foarte tîrziu ieri seară, cu Philippe. Eram sfîrșiți. Mi-a propus să merg să mănînc ceva la el. Am poimîncat, am ascultat muzică, am privit la televizor, o discuție oarecare despre copiii de făcă și poluarea unui riu; am jucat și puțin pocher". „Domnul Dubay era acolo, bineînțeles". Xav se miră: „De ce să nu fi fost?" „E cam ce plîndeam și eu." „Către ora unu am plecat." „Cine a cîștigat?" „La pocher? Philippe, din fericire: are ochiul să piardă".

Pernais spuse: perfect. Nu puteai să ghicești dacă îi credea pe Xav. Făcu un semn. Polițistul care o adusese pe Alice îi atinse umărul și o conduse în cabina alăturată. „La ce oră a sosit?" — întrebă Xav. „Nu s-a descoperit cadavrul, ci femeia de serviciu. Dar a fost anunțată imediat și a fost aici înaintea noastră. S-ar putea deci ca ea să fi luat dosarul. Mi-a vorbit de el fără a-o trage de limbă. Mi l-a și descris". „Îl știe conținutul?" „Asta vă neliniștește?" — îl ironiză Pernais. Xav dădu din cap. „Nu mă neliniștește, dar mă interesează." „Se pare că Serrano dejuna în fiecare seară este o bombă între foile caietului său și că ora un elev foarte harnic. Nu se putea mișca fără să-și facă lecțiile".

Polițistul se aplecă peste birou, fără să-i slăbească pe Xav din ochi. „Amintiți-mi care este scopul vizitei dumneavoastră?" Xav luă un aer amuzat. „Știți foarte bine că Serrano era un prieten de-al lui Philippe Dubay. Dacă n-aș fi venit, la ce concluzie ați fi ajuns?" „Că domnul Dubay își ură cu ușurință prietenii. Văd însă că nu-i așa. Transmiteți-i felicitările mele și, în același timp, să-i spuneți că mi-ar face mare plăcere să stau de vorbă cu el. Aș vrea să aflu, de exemplu, dacă a avut într-adevăr întîlnire cu Serrano și de ce a preferat să joace cărți cu dumneavoastră". Adăugă, după un timp: „Întrebări la care va răspunde perfect, sînt convins". Apoi, fără ca Xav să-i întrebe, rezumă în cîteva fraze rezultatele primelor cercetări. Ele erau negative. Nici urme, nici amprente, Serrano fusese omorît în fotoliul său, cu o pavea care îi servea drept prespapier. Paznicul nu auzise nimic și, cu atît mai mult, nu se mirase nimic în ultimul etaj, unde nu erau decît birouri, goale la acea oră. „E tot ce pot spune la ora asta ziariștilor. Vor fi cu siguranță furioși: directorii lor așteaptă deja să arestez un ministru sau cel puțin un secretar de stat".

Pe birou, Xav găsi mai multe mesaje. Fusese insistent căutat. Cîțiva colegi de-ai lui Philippe, care deja aveau remușcări pentru că îi strînseseră mîna lui Serrano, înalți funcționari care ar fi dorit să discute imediat cu Philippe, un agent imobiliar... Nu dădu decît un telefon. Marc Fondari era printre cei care îl sunaseră. Un bărbat care vorbea rar, pentru a spune nimic. „Vino să dejunezi cu mine" — ordonă el. Fondari era proprietarul unei rețele de farmacii din întreaga Franță. Făcea parte dintre acei oameni care dispun de avere și putere fără să poți determina exact originea și rațiunea acestei puteri. Chiar și un fapt divers înșirat — o trecătoare neeurnă în parcul proprietății sale din apropiere de Rambouillet — ar-fi lezase reputația și influența. Doi tineri excursioniști își pierduseră acolo viața. S-a vorbit de o răfuială. Fondari a dat asigurări că nu a fost decît o regretabilă eroare. A fost crezut, ancheta nu a ajuns la niciun rezultat și, în orice caz, nu a avut de suferit nimic datorită acelei povești nenorocite. Acum rezervase o masă în restaurantul de lux aflat deasupra uneia din farmaciile sale de pe Champs-Elysées. Era un bărbat la vreo 50 de ani, corpolent, cu chip de împărat roman. Arăta în toate împrejurările o curtoazie studiată. O singură dată îl văzuse Xav mînios. Atunci, trăsăturile fetei îi fuseseră răvășite de o furie demonică. Bîndaise cu grijă acest spectacol printre amantele sale.

Xav aștepta singur la masa lui Fondari într-un colț de unde putea supraveghea cu discreție întregul local. Acesta apăru brusc înaintea lui, surizînd cu un aer protector. Dădea impresia unei forțe pedicu extraordinare. „N-ai luat nimic așteptîndu-mă" — îl reproșă el. Chemă un chelner, comandă două whisky-uri și se așeză în fața lui Xav, privindu-și mereu ochii prin sală. Nici un muritor nu i se păru demn de o vizită. Era vizibil că abia aștepta să vorbească.

„Se știe ceva în legătură cu Serrano?..." „Nu". „Mobilul nu e furtul". „În orice caz nu banal...". „Caietul?" „A dispărut".

Era rîndul său să recunoască lui Fondari ceea ce aflat: chiar și pe cu mărea în presă îl era raportat. „Ce zice Philippe"? „Pentru moment nimic" „Nu e amestecat în poveste asta" „Bineînțeles că nu!"

Rapoartele dintre Philippe și Fondari erau destul de complexe. Ele datau de pe vremea cînd Philippe mînca în domeniul fierului vechi. Era o amiciție întreținută de ambele părți. Xav, care făcuse cunoștință cu Fondari cam mai tîrziu, nu putuse determina care îi făcea reciproc mai multe servicii. Dar deja Fondari îl deranja pe Philippe. Cum Philippe accepta situația, trebuia să te gîndești că era osîndabilă. Apoi devenise deputat și Xav bănuia că Fondari l-a împins spre această poziție. De atunci Philippe făcea parte din grupul parlamentar care să-

gura relații între Fondari, administrație și lumea politică. Asta însemna de la o reconciliere pentru un vernisaj vesel până la concubinaj între casieri. „E enervant" — zise Fondari. Întinse lista de nenoroci lui Xav: „Astăzi am o tocilă cu berber adus din Corsica". Xav acoperă propunerea, lăsându-l pe Fondari să cumpănească restul meniului. Pentru a doua oară în dimineața aceea, Philippe era văzut ca un posibil culpabil. Măcar Pernais se bucura pe ascuns de reacțiunea Alicei. În cazul lui Fondari era vorba doar de o intuiție? „Trebuie neapărat caietul" — zise Fondari. „Va fi ușor odată cu semnalul?" „Xav, să-mi dai toate informațiile pe care le vei obține". Vocea lui nu admitea nici o replică. „Vreau să fiu inițiat în poliție" — adăugă el. Nici nu știi ce important este ca acest caiet să nu ajungă în mâna unor oameni dispuși să tragă concluzii pripite." Surâse: „Contez pe tine și pe Philippe" — zise el. Își bău încet whisky-ul. Ordinele erau date. Cine ar fi îndrăznit să nu le respecte?

Philippe nu era mulțumit de vizita sa la Palatul Bourbon. A trebuit mai întâi să suporte o remarcă severă a șefului său de grup. „Încercă să înțelegeți, în fine, pe unul dintre cei mai distinși colegi". Apoi, eșecurile repetate ale anchetei sale politicii îl lăsaseră fără liniște. Vestile circulă repede într-un mediu atât de închis cu Adunarea Națională. De numele lui Servano era foarte strâns legat cel al lui Philippe. Chiar dacă nu ar fi avut nimic de-a face cu moartea acestuia, se afla în mijlocul afacerii. „Sînt la fel de hăituiți ca și mine — zise el către Xav, în culoare. Dar asta nu se știe încă..."

Își lăsase mașina în curtea interioară a Adunării. Îi propuse lui Xav să meargă la un bărbu din strada Berri, pentru a discuta despre toată povestea. Trebuia, de pildă, să o ia înainte și să-l caute el pe Pernais? Xav era de părere că era mai bine să aștepte o convocare. Philippe mergea înaintea lui Xav. O fată îmbrăcată într-o rochie în culori ruginii, cu o vagă înfățișare orientală, se ținea după ea. Xav o văzu primul, zicându-și că e o turistă străină. Tocmai își spunea că e foarte drăguță, când ea se năpusti spre Philippe țipând. Atunci o văzu mai bine. Ținea în mână o umbrelă curbată, îndreptându-l spre Philippe fără să-l scape deasupra capului, ci de în înălțimea celui de-al doilea. Bună tehnică, gîndi Xav, și în același timp se aruncă înaintea lui Philippe pentru a opri elanul fetei. Avu timp să abată lama. Philippe tîșnă înăbușit. Cu siguranță că ar fi fost atins. Xav scuturase capul fetei și i-l răsucea ca la un placaj de rugby. Căzură amândoi. „Repede, în mașină" — gîfîi Philippe.

Era puțină lume în curte. Doar trecătorii mai apropiați văzură incidentul. O voce strigă: Poliția! „Lăsați-mă în pace!" — se enervă Philippe. Apoi o tîrî pe fată către mașină care era aproape. Ea se lupta, cu genunchi înfundați. Xav îi răsuci brațul. Renunță să pună mîna pe pumnal, dar îl strânse în mișcări. Avea impresia că fata încerca să se arunce în lamă. „Tine-o! Eu deschid mașina..." — șuieră Philippe. Izbuti să deschidă portiera și cu un brînci Xav o vîrî pe fată în mașină. Philippe era deja la volan și Xav se lăsă să cadă alături de pasagerul. Își dădu seama că într-adevăr era foarte drăguță. Chipul îi și amintea ceva.

Philippe porni mașina. La postul de pază, un ofițer se apropie. Philippe îi făcu semn că nu era nimic important. Îl scrise. Trecură fără nici o dificultate. Din cîțiva în care au ajuns în stradă. Philippe se întoarse spre fată: „Ești fiica lui Servano?" „Da" — zise ea. Xav își aținu aminte: o întîlnise o singură dată, pe urmă cu doi sau trei ani. Avea deci mult în acel timp. „Ce facem? O ducem la poliție?" „Aș-ar face plăcere să discut puțin cu ea". O luă pe cînd spre Domul invalizilor. Xav se uită la fată. „De ce-ai făcut asta" — întrebă el. Ea nu răspunse. „Nu-ți vreau rău" — mai zise el. Și știi că și dnul Dubuy. Vrem doar să înțelegem". „Chiar nu înțelegeți?" „Nu". „N-aveți decît să căutați!" — le strigă ea cu dispreț.

Și întoarse spre geamul opus lui Xav. Avea un păr negru, care îi cobora pe umeri, neîngrijit, în dezordine. La gît purta un șalter alerg. Mîinile îi erau fine, unghiile date cu un alb cretos, degetele îi erau împodobite cu inele. „Mergem la vilă" — anunță Philippe. Era o proprietate pe care Philippe o avea lîngă Saint-Leger-en-Yvelines, o casă destul de izolată, într-o pădure. „O să mă omorîți!" — țipă fata. Xav izbucni în rîs. „Dragă, dar mai întîi o să te gîdilăm puțin cu electricitate, ca să vorbești. Prin tradiție și pentru că ne place...". „Ești o idioată" — mai zise el.

Era furios. Fără să se poată lămuri de ce. Mergeau pe bulevardul Sebastopol, în direcția autostrăzii de vest. „Lăsați-mă să ploc" — zise ea. „Nu înainte de a discuta puțin". Philippe se întoarse pe jumătate: „Nu mai locuiai la tatăl tău?" „Nu". „Era hippie?" „Ce înseamnă asta?" — întrebă. „V-ați certat" — reluă el. „Deloc. Aveam chef să trăiesc singură. Nu vreiam să trăiesc cu el". Tăcură cu toții. Xav scoase din buzunar pumnalul. Era o armă cu buton. Îl apăsă. Lama țîșni, tăioasă. „Te pricepi să-l mînuiești" — spuse el. Îi imită mișcarea. „Stai italiancă — răspunse ea, ironică. Trebuie să fie ceva atavic". „Fără îndoială". Revăzu scena: „O fracțiune de secundă și ai fi fovit drept în inimă...", „Asta și vrojam" — zise ea, cu respect.

Ajunseseră pe autostradă. Tăceau. Fata privea peisajul. Philippe conducea furios și accelera ca să depășească celelalte mașini. Trecea în trombă pe lîngă ele și aproape că le atingea caroseria. Șoferii celalți îl înjurau. Dar găsea în goana asta o plăcere. Își descărca nervii. După ce ieșiră de pe autostradă fu un adevărat deliu. Păreau că nu mai vedă mașinile celelalte. „Dacă ai scăpat de lama unui pumnal, nu-i motiv să ne omori pe toți" — zise încetișor Xav. Philippe păru că nu-l aude. La Peray, părăsiră drumul mare. Philippe se calmă puțin. Mergea totuși cu 120 la oră.

Vila se afla în fundul unui parc înconjurat de arbori. Era o construcție destul de urîtă, fals normandă. Philippe nu-i restaurase niciodată fațada. Semn exterior de sărăcie: un deputat nu are mijloace să-și construiască un castel. Dar în interior era lux mare, culmea constituind-o un salon prevăzut cu zăvoare, în care Philippe își închidea colecțiile. În special tablourile cumpărate clandestin la Sotheby, un Inarus și un Velazquez printre altele. Philippe opri în fața peronului. Sări din mașină și se repezi spre spatele ei. „N-o să fugă" — zise Xav. Fata își ieși încet și Xav crezu o clipă că o să-l scuipe pe Philippe drept în ochi. Dar nu îl trecu

prin față cu un chip pe care se știea desgustul. Sări cele două trepte. „Mă duceți direct în pivniță?" — întrebă el. „Te previn — zise gentil Xav — e agasantă răcoarea...". „Mulțumesc că mi-ai spus-o" — răspunse Philippe, sarcastic. Philippe avea o cheie în trusa lui, pentru cazul în care ar fi surprins pe neașteptate. O vîrî în broască. Xav și fata așteptau răbdători. „De fapt — zise el — care îți e prenumele?" „Vioreza. Dar puteți să-mi spuneți Valérie". „Prefer".

Philippe reuși să deschidă. Împinse ușa și se strădui imediat să lase calo liberă pentru Xav și Valérie. Intră și el și închise în loc ușa. Atacă imediat. „Ce te-a apucat?" — întrebă el. Xav îl împinse încetișor în direcția salonului mai aproape. „Nu crezi că vom discuta mai bine stînd jos?" „Nu era să ai tu un cuțit în mâțe?". Xav continuă să-l împingă spre salon, ținînd-o în același timp pe Valérie de braț. Intrară într-o cameră mare, în stil Louis XV, cu o mochetă groasă, aproape albă. Obloanele erau trase. O lustră venețiană răspîndi o lumină difuză. Xav arătă o canapea Valériei. „Dacă principiile nu te împiedică să te așezi pe mobila stil Louis XV, stai jos". Ea se așeză. Xav găsi un bar portativ, amenajat într-o veche comodă. Scoase de acolo o sticlă de whisky și reveni cu trei pahare. Umplu unul pe jumătate și îl întinse lui Philippe. „Ai dreptul cu prisosință" — zise el. O servi și pe Valérie. „Și noi avem dreptul, după cavalcada asta", îlăură cu toții. „Explică-ne" — zise Philippe, Ea nu răspunse. „De ce ai vrut să-i faci felul domnului Dubay?" — întrebă Xav. „Pentru că mi-a omorît tatăl?" „Ai dovezi?" „L-am văzut".

Tăcere. Philippe deveni palid. „Ești sigură?" — întrebă Xav. Ea se avîntă. „Cînd vezi de la doi metri un om pe care îl cunoști poți să te mai îndoiești?" „Cîteodată". „Cînd asta?" „Ieri seară, către orele zece". „Unde erai?" Ea dădu din cap. Mută pentru totdeauna, cu privirea absentă, cu o mină încăpățînată. „Acum doi ani, dacă nu mă înșel, zise Philippe, ai părăsit casa după ce i-ai spus tatălui tău că îl disprețuiești profund. A suferit mult. Mi-a vorbit de asta". Lăsa o pauză între fraze. Dar Valérie tăcea. „De ce vrei să-l răzbuni? Ca să respecți tradiția?" Se smulse din fotoliul său, țîșni spre Valérie, o apucă de umeri, o scuturâ. „Lovește-o dacă tot ești acolo!" — zise Xav. Philippe dădu drumul fetei. „La naiba, smuie-i că nu simt eu". „Nu e el" — zise Xav, cu o voce perfect neutră.

Valérie cuntempla indiferentă peșteana. „Nu văd de ce refuzi să ne spui ce te face să crezi că domnul Dubay este urîgatul". „Vă e teamă de ceea ce știu! Asta mi-ajunge". „Rîsnințeiza! — strigă Philippe. Mi-e teamă de nebune ca tine. Povestește tot acest de timpenii...". „Nu e nu știu ce timpenie" — zise Valérie. „Spune-be-o" — zise încetișor Xav.

Ea se hotărî. „Aseară veniserm să-mi văd tatăl. Eram pcin împrejurimi. Mi-era dor să-l îmbrățișez". Avu o privire fără tandrețe pentru Philippe. „Mi se întîmplă, orice ați gîndi". Și coborî vocea. „Îl iubeam în ciuda a tot ce făcea. Era un om curajos, care n-a avut șanse mari. A trăit ca un vagabond, ani în rînd. Nu cheltuia un bănuț pentru el. Prințul lui, chiar și atunci cînd era în Franța, era aleatoii din pîine și sapă. N-am cunoscut persoana aceea. Mama mi-a povestit despre ea...". Philippe deveni nerăbdător. „Îl iubeam pentru că a fost sărac și pentru că și-a luat revanșa asupra unor oameni ca voi". Xav surîse. „Nu-i departe" — zise el. „Era în biroul lui. Era fericit că mă revede. Dar a părut jenat. Ne-am sărutat. A vrut să-mi dea bani. L-am refuzat. Mi-a spus că așteaptă pe cineva. Am întrebat pe cine. Un gunoi, mi-a răspuns". Și lăsă lui Philippe răgazul să aprecieze formula. „L-am părăsit și el mi-a spus că aveam în continuare locul meu acasă, și a adăugat, în inima lui. Am coborît în stradă am văzut o mașină oprindu-se — DS-ul care v-a adus. Ați coborît. V-am recunoscut. După ce ați intrat, am notat numărul mașinii. De aceea v-am așteptat în colțul acela din curtea Parlamentului".

Xav păstrase sticla de whisky în mînă și o întinse lui Philippe, care o respinse cu un gest brusc. „Și ai trasformulația — zise el — că ți-am omorît tatăl". „Ar fi o altă explicație?" — întrebă el, pe un ton agresiv. „Fără nici o îndoială". „Aud?" „Nu am de ce să mă justific în fața ta". Ea se răsturnă în fotoliu cu ochii în tavan. Philippe o exaspera. „Pot să plec?" — întrebă. „Ești liberă" — zise Xav. Ea dădu să se scoale. „Dar am vrea să-ți cunoaștem intențiile". Îl privi batjocoritor. „Mă voi repezi la poliție". „De ce nu? — întrebă Xav. Dar te pun în gardă: nu cred că e în interesul tău să fie găsit asasinul...". „De ce?" „Pentru că în același timp se va pune mîna și pe caiet. Sau cel puțin ar fi mari șanse". „Puțin îmi pasă!" O calmă cu un gest cu mîna. „Îți reamintesc că tatăl tău pregătea acest dosar pentru cazul în care ar fi fost atacat dintr-o parte sau alta. Avea intenția să se servească de el ca de o armă. Acum e mort. Nu ți-e teamă că publicarea acestui caiet o să-i pătezie memoria?" Ea îl privi cu curiozitate. „L-ați citit?" „Din păcate nu! Însă știu ce conține" „Pentru că amîndoi domnoavoastră — și îl arătă pe Philippe — a făcut escrocherii cu tata?" Ei surîse. „Folosești cuvinte mari. Să zicem mai bine că e vorba de lucrări ca acelea pe care le-ai simțit și care te dezgustă. Crezi că trebuie aduse în lumina zilei?" „Poliția s-ar jena?" „Cu siguranță că nu. Tocmai de aceea domnul Dubay și cu mine vrem să punem mîna pe acest caiet înainte ei. Se întîmplă că e vreme interesele tale coincid cu cele ale unei lumi corupte? a noastră".

Philippe asculta, prudent și liniștit. Valérie nu-l aprecia și asta îl neliniștea. Se simțea chiar gelos pe reușita lui Xav, chiar dacă profita din asta. Îi purta pică mai mult decît pentru că încercase să-i omoare. Vru să intervină, însă Xav îi făcu semn fără menajamente să tacă. „Lăsați-ne — confirmă Valérie. Merge bine pentru domnoavoastră. Nu compromiteți nimic". El se simți jignit și tăcu. „Dă-ne un răgaz — reluă Xav — trei sau patru zile. Am să te țin la curent". Ea ceru o țigară. Philippe se repezi și-i aprinse una. Ea se amuză. El se străduia să n-o placească. Mai grav era că asta se și vedea. „Sîntem de acord?" — întrebă Xav. „Cred, totuși, că el mi-a omorît tatăl". Degetele cu care ținea țigara îl indicară pe Philippe. „Din ce pricină — întrebă Xav — un om ca domnul Dubay ar risca atît de mult ca să suprime un bărbat cu care făcea afaceri în deplină

înțelegere?" Ea dădu din umeri. Nu era totul posibil în universul corupt pe care îl părăsise? La urma urmelor era o aprovizionare corectă. Xav se ridică. „Unde vrei să dormi?" — întrebă el. „Sînt consemnată la fata locului?" — spuse ea, cu brutalitate. „E cu siguranță vreo cameră liberă pentru tine, dacă dorești. Cred...". Philippe se și ridica în picioare cu să facă onorurile casei. „Cred — spuse ea — că o să merg la mama". Uitaseră complet că exista o doamnă Serrano. Ea nu se arăta niciodată, soție italiancă după vechea modă, nici stinghereloare, nici revendicatoare. Serrano vorbea despre ea întotdeauna cu emoție, însă rămînea mai mult de o *frazã*. „Adică?" — întrebă Xav. Dădu o adresă lîngă Saint Cloud. Philippe păru surprins, îi făcu semn lui Xav și cei doi se îndepărtară. „O să sboare direct la poliție!" — zise Philippe. „Nu cred". „Dacă vorbește, am încurcat-o". „Ce vrei să faci? S-o strângi de gît și s-o îngropi în parc?" „Nu". Dar era evident că ea venise pe zi părea că depășească brusc pentru Philippe media prevăzută pentru un diatios parlamentar. „Ne are la mînă" — zise el. Xav îl privi pe Philippe. „Nu are. Pentru o vreme. Trebuie să te duci mîine la Pernais și să-i faci declarația".

Dacă o intimidau pe Valérie patru zile, o să găsim mijlocul să explicăm dezastrul ei. Astăzi ar fi revenită. În patruzeci și opt de ore o să fie scoasă o mică mitomană. Însă trebuie să te zbați. Tu știi să te faci ascultat atunci cînd vrei". Lui Philippe îi reveneau curajul. Startse. „În definitiv — zise el — îți ești la fel de abject ca și mine?" „Aș vrea asta." Într-un anumit sens, era sincer. „Decide-o să rămînă aici" — zise Philippe. Xav reflectă. „Trebuie să-i spunem că e la libera ei alegere, altfel a șterge, mîndră că a evadat din Alcatraz". Se întoarse lîngă Valérie. „Seară bine — zise el — e mai bine să dormi aici".

Nu părea convinsă. „De ce?" „Sînt sincer. Dossiul Dubuy e într-o situație dificilă. Nu are nimic să-și reproșeze, însă aparențele sînt împotriva lui." Auzi un rîs batjocoritor și, fengi, chipul Valériei rămase imobil. „În două zile, sau vom face dreptate în acest caz, sau vei acționa după cum vrei de cuviință: amorți sau nu poți". Pînă atunci, îți dau cuvîntul meu că nu i se va întîmpla nimic". „Și dacă refuz?" „Crezi că ai s-o regreți." „O să mă reținești cu forța?" „Da și nu". „Adică?" „Dacă domnul Dubuy are neplăceri n-o să mergeze pe nimeni, nici pe vii, nici pe morți. În schimb, dacă punem mîna pe asasin și documente, toată lumea ciștigă din asta." Ea chibzui o clipă. „Nu știu de ce am încredere în dumneavoastră." „Nici eu". Ea avu un surîs lipsit de bucurie. „Să știți că n-o să uităm cînd să ajungă la înălțimea" — zise ea arătîndu-l pe Philippe. „Poate că îi faci un serviciu. E în stare să se sinucidă." Privirea Valériei se însenină. „Să se sinucidă? Ce să spun! O să-și spună întotdeauna că o să lasă baltă cursă, într-un fel sau altul. Lumea în care trăiește murdărie, spaimă și murdărie. Dar ei se bucură și vor ca asta să dureze. Colegii îl vor salva. Sînt niște asociați. Ca și ei".

Cuprinsă de exaltare, se făcuse și mai frumoasă. Xav admiră mai mult ceea ce vedea, decît ceea ce auzea. Ea își dădu seama, se roși și tăcu. În ceea ce-l privește pe Philippe, acesta asculta, mut. Totuși, nu replicile îi lipseau. „O să-ți arătăm o cameră", — zise Xav. Ayu dreptul la cea mai frumoasă cameră de oaspeți, tapisată cu mătase trandafirie. Văzînd-o, ea fluieră batjocoritor. Coborîră amîndoi. Philippe se simți dintr-o dată ușurat. „Ce tîrîtură!" Îl prinse pe Xav de umăr. „Să tu o protejezi?" „Încerc să scăpăm cît mai ușor." „Mai ușor...". „...era s-o omorîm, e adevărat. Dar tu crezi că Pernais nu știe deja că a încercat să te vîndă și că noi am răpit-o?" Îl obligă pe Philippe să se așeze. „Mîine îl cauți pe Pernais. Îi povestești cu vrei. Îi spui că ai fost silit s-o lei pe Valérie, că era într-un hal fără de hal, că acum nu e în stare să reziste unui interogatoriu. Inventezi tot ce ai fi putut spune dacă ar fi fost într-adevăr așa. Mufezi la maximum, așa cum o faci de obicei și încă bine. Îți joci viața. Pernais n-o să te creadă pe de-a-ntregul. Dar tu ai pornit-o prost, trebuie să ți-o spun."

Philippe nu protestă. Își umezea buzele nervos cu limba. Era la jumătatea drumului spre o reușită enormă sau spre eșecul total. Cu calculi lui Serrano putea să spere ceea ce îi fusese refuzat pînă acum. Dar dacă se făcea dovada asasinatului, pentru Philippe asta însemna prăbușirea. „Trebuie să rezistăm trei sau patru zile. Philippe aprobă. Se ridică și merse la telefon. Xav vru să afle pe cine căuta. Philippe nu răspunse. Formă un număr, îl ceru cu un ton sec pe Raymond, așteptă, pe urmă îi ordonă secretarei să vină cît mai repede la vilă, pentru două zile. Era vorba de un fel de halmaua de prin Versailles, campion de judo, pe care îl folosea de gorilă în timpul reuniunilor electorale. „Te previn — zise Xav — dacă i se întîmplă ceva fetei, nu mă opresc decît la Pernais." „Du-te și fă amor cu ea și lasă-mă în pace!" Xav îi răspunse că acesta e un program acceptabil.

Una din afacerile de care se ocupa Philippe avea ca obiect să furnizeze către două țări din Africa unele piese detașate pentru utilaje agricole și camioane. Ea surprindea o rețea de distribuție condusă de un număr de reprezentanți, tineri și activi, care, prin intermediul, erau toți foști ofițeri de rezervă. S.E.G.M.A. nu era totuși decît un paravan: beneficiile erau importante și în balanța financiară a lui Philippe ea constituia o piesă esențială. Dar rapoartele pe care colaboratorii le trimiteau nu priveau numai situația economică a țărilor unde lucrau. Ele înglobau și ansamblul vieții politice. Xav era însărcinat să-i supravegheze pe acești oameni și, totodată, să facă selecția informațiilor: cele care nu priveau S.E.G.M.A. erau trimise la secția a II-a a S.D.E.C.E. Birourile se aflau în apropiere de strada Antin. Lui Xav îi plăcea acolo. Le prefera celor din cartierul Défense. Cartierul îi se părea mai uman, mai apropiat de amintirile sale din copilăria petrecută într-un mare oraș de provincie.

Dimineața părăsiseră vila, Valérie încă dormea, Raymond sosise, dornic să primească ordine și să le îndeplinească, porcii dinaintea împotriva oricui i s-ar opune. Se străduiă cînd află că trebuie să păzească o fată. Se teme de situațiile care nu solicitau mușchii. Ina-

inte de a se despărți. Philippe promise încă o dată că o să meargă să-l vadă pe Pernais. Perspectiva nu-i prea surîdea. Polițistul părea să păstreze un regretabil fond de cinste. Era puțin după ora unsprezece cînd telefonul sună. Era Pernais. „Cum îi mai merge onorabilului parlamentar?" — întrebă el imediat. „Nu l-ați văzut?" „Ny". „Trebuie să treacă pe la dumneavoastră." „Fără îndoială că a uitat! — se auzi vocea batjocoritoare a polițistului. Regret. Voiam să-i felicit pentru că mai e încă în viață."

Xav răspunse distrat că, într-adevăr, Philippe se descurcase frumos. Era furios. „Unde e acum?" — întrebă Pernais aspru. „Nu știu." „Și Valérie?" Tonul nu admitea alcă o dispută. „Asta o știu: în pîlnia prăbușire." „În pîlnia prăbușire, dar unde anume?" „Pernais — zise Xav, după un timp — dați-mi un răgaz de o oră, am să vă spun eu." Vocea polițistului deveni gravă. „Xav, situația e rea pentru Dubay. Eu îmi fac meseria atît cît o pretinde o faci în cazurile actuale. Iar pe de altă parte există azi tendința ca mai curînd să fie lăsați să cadă cu zgomot oamenii care pun pete. Vîntul bate altfel și mă feliciți. Sînt poncărîi care n-or să se mai facă — în orice caz, pentru moment. Spuneți asta lui Dubay!"

Înebiie după ce îi spuse că așteaptă un telefon de la el. Xav se gîndi o clipă, fără să se miște. Pernais avea dreptate. Fortuna suferea puternic. Opinia publică descoperea mecanismul prin care un grup de oameni, înalți funcționari, politicieni, oameni de afaceri, antreprenori, bancheri se îmbuibau din partea cea mai mare a prăjiturii. Vînturile începeau să bată altfel și, de aceea, poate că Philippe își pierduse capul. Era prea tentant să și calculeze lui Serrano. Furtuna putea izbucni: el o va birui. Victoria aparține celor care au cele mai voluminoase dosare despre concurenți. Rădică receptorul și formă numărul celei lui Philippe. Îl răspunse Christina. Nu-l văzuse pe Philippe decît o clipă. Dăduse mai multe telefoane și dispăruse. „Ai fost cu el noaptea asta și ești mai bine informat ca mine" — spuse ea.

Nu credea o iotă. E drept însă că Xav îi servise lui Philippe de atîtea ori drept alibi! Christina totuși nu-i disprețuia, ceea ce era surprinzător. Sună rînd pe rînd în toate locurile unde s-ar fi putut afla Philippe. Nicăieri nu-l fiască văzut. Xav dădu cu pumnul în masă ca să-și calmeze nervii. Îi veni o idee și trebuia urgent s-o verifice. Dacă se dovedea exactă, însemna că Philippe depășise orice limită. Ar fi însemnat ceartă și lui Xav îi părea rău. De cînd ani amîndoi multe lucruri, pentru că ele îi confirmau că lumea asta coruptă din creștet pînă-n tălpi și că nu trebuia să te străduiești s-o schimbi. Cînd gangsteri se împușcă între ei, o reacție sănătoasă este să aplaudi: societatea nu are decît de cîștigat. Dacă ei doborîră un trecător inocent, atunci trebuie să-i masacrezi. Era gata să plece cînd sună telefonul. Vorbi Raymond, cu o voce plîngăreață. „Xav — zise el — a șters-o." „Bravo, teroare!" „Nu pot să fac nimic. Mi-a luat cheia mașinii." „L-ai anunțat pe domnul Dubay?" „Nu l-am găsit nicăieri." „Vin într-acolo." „Nu sînt decît eu aici." „Ții e ceva?"

Așeză receptorul în furcă. Temerile lui se precizau. Philippe încerca să dea o nouă turnură evenimentelor. Își urmărea nesăbuita lui idee și lui Xav îi părea rău că nu l-a înțeles. Avusese într-o seară un gînd năstrușnic, atunci cînd Serrano îl lăpitea cu aerul deștept. De atunci nimic nu mai funcționa cum trebuie în capul său. Nimic de mirare: de mai multe săptămîni, Philippe era un pachet de nervi; noi exact, din ziua în care unul din amicii săi, care făcea parte din S.A.C., serviciul de ordine al partidului său, fusese arestat. Xav nu putea să afle de ce se temea.

Ascensorul ory ocupat. Coborî în grabă scările. Mașina se afla într-un parking învecinat. Pe autostradă se înscrise de la început pe banda a treia și o părăsi; clădirea străjuind maxalind pustiul. Atmosfera era plăcută, iar soarele palid avea totuși ceva înșelător. Ar fi fost atît de simplu s-o invite pe Valérie să dejuneze împreună într-un restaurant la Bougival. La aproape un kilometru de orașul zări mașina lui Philippe. Drumul era mărginit de ambele părți de pădurea ale cărei frunze începeau să apară, prevestind sfîrșitul dejun al iernii. Mașina era oprită pe marginea cobocită a drumului și cînd Xav se apropie zări o formă omenească prăbușită pe volan.

Philippe nu va mai fi niciodată ministru. Primise două gloanțe în cap, care îi sfîșiaseră o parte din craniu și făcuseră să zboare speranțe, ambiții, dorințe. Xav avu un frison. Moartea nu avea aceeași culoare ca pe un cîmp de bătălie, unde ea face parte din riscurile profesionale.

Raymond aștepta în fața intrării, acoperind cu trupul lui poarta. Ai fi zis că e un mare cîine lup care nu se trezise în timpul unui jaf și care se așteaptă la o chelfăneală zdravănă. Se repezi spre portiera mașinii ca s-o deschidă. Nu avu timp. Xav țîșnise deja. „Rămîi aici și așteaptă-mă" — zise el. O luă la fugă către vilă. Raymond îi urmări din ochi. Era deci mai grav decît prevăzuse: Xav era un tip de treabă, însă cînd se supăra o făcea amarnic.

Xav sui scara. Știa acum unde se află ascuns caietul lui Serrano. O descurajă foarte simplă: în noaptea morții autoprevenirii, Philippe studiase documentele. Nu o putuse face decît la vilă și, de aceea, nu-l anunțase pe Xav decît dimineața, cînd revenise la Paris. Oboseala chipului său arăta că nu închisese un ochi toată noaptea. Xav își aminti de o confidență pe care i-o făcuse deputatul. În vilă se află, zicea el, o asemănătoare foarte ingenioasă: un seif aparținînd proprietarului anterior. O simplă contrătăiască îl ar-pezea și un fesnic cuțit țărănesc ascundea totul. În dimineața în care Philippe își făcea mărturisirile, Xav remarcase că sîrma dintre unghiile lui erau rupte. Fără îndoială că se rupseseră mutînd mobila.

Nu se înșela. Un strat de praf aproape imperceptibil de pe podea făcea un unghi drept cu picioarele cufărului. Se puse să mute mobila. Reuși s-o deplaseze centimetru cu centimetru. Trebui în mai multe rînduri să se odihnească și să-și recapete sufletul. Aceste cufere străvechi reprezentau o doctrină de viață. Erau puse într-un loc și așa rămîneau pentru generații la rînd. Un valet poate astăzi cu o mină să miște o comodă. Nimic nu mai stă locului, nici măcar mobila.

Contrariată ieși la iveală. Fusese cu grijă ascunsă din nou. În trecere, Xav luase un ciocan și o șurubelniță mare. O introduse sub

contrariată pe care o descoperise tînăr. În cîteva clipe, o emulse. Apăru o cavitate. Caietul era aici, așezat pe alte dosare. Era de fapt o sacoșă veche, din piele galbenă, murdară. Xav o deschise. O grămadă de foi pluteau pe benzi magnetice. Trei caiete de elev justificau numele dat „amintirilor" lui Serrano. După ce le citise, Philippe le puse la loc în grabă.

Xav închise din nou cu grijă contrariata și puse cufărul înapoi. Cîștigase prima manșă. Dar el devenea o țintă în măsura în care era bănuit că deține această pradă de război. Philippe fusese împușcat din pricina ei? Ieșl. Raymond supraveghea mașina, ca și cum dușmani invizibili o rîvneau și se pregăteau să pună mîna pe ea. „E grav?" — întrebă el. „Într-un fel da — răspunse Xav. Domnul Dubay e mort." Raymond deschise gura atît de mare încît Xav crezu că-i aude trosnind maxilarele. „Accident de mașină?" — întrebă el. „Zace cu două gloanțe în creier." Raymond strînse pumnii. „Cine a făcut-o?" — întrebă el. „Vom vedea mai tîrziu. Răspunde-mi acum la cîteva întrebări. Cum ai putut s-o lași să plece pe față?" Raymond coborî capul. „Nu am lăsat-o să plece" — zise el. „Ți-ai ris atunci de mine?" „Da. Dar din ordinul domnului Dubay, acum pot să vi-o spun." „E de preferat." Deveni dintr-o dată sever: „Raymond, știi că ai putea fi suspect?"

Trecu timp de o fracțiune de secundă printr-o mare primejdie. Raymond se întrebă care reacție ar fi cea mai demnă pentru un bărbat. Mîinile sale ajunseră la nivelul plăcuței, în postura judokanului care își pregătește asaltul. Xav îi zise să o să-i sugrume. Dar Raymond coborî mîinile. „Glumiți" — zise el. „Eu da, dar nu și polițiștii." „N-au de unde să știe că am fost aici!" „Dar fata?" „Trebuie să mă scăpați din situația asta, domnule Xav!" — se rugă el. „Spune totul!"

Raymond se destinse. Pe la ora zece primise un telefon de la Philippe. Trebuia să-i spună peste o oră Valériei că Xav a chemat-o și că o așteaptă în biroul din cartierul Défense. Era foarte important: avea știri pasionante. Raymond trebuia să-i împrumute mașina. „E ceea ce am și făcut, domnule Xav, cu toate că nu-mi place să-mi dau tărăboanța. A plecat ca din pușcă." Pe urmă trebuia să-i telefoneze lui Xav că respectiva a șters-o. „N-am înțeles nimic." „Nici nu trebuie." Dar pentru el, totul era clar. Philippe încercase să-i dubleze și să scape de Valérie, fără ca Xav să poată să-i reproșeze ceva. Nu mai era responsabil de ceea ce i se petrecea fetei, după ce o șterse. O aștepta pe drum. Dar devenise el vînat. Al cui și cum?

Se uită la ceas. Era mai mult de amiază. Avea două lucruri de făcut, în același timp, ceea ce pune întotdeauna problème: să-i dea de știre lui Pernais că nu va avea niciodată conversația dorită cu Philippe și să cîștige timp, ca e-o găsească pe Valérie înaintea poliției. Mai avea și interesul să pună cît mai repede tușca la loc sigur. Esențialul era să-și chibzuiască bine timpul. „Caută-mi o butucă" — zise el lui Raymond. Acesta se supuse. Dacă i s-ar fi cerut și un pom de crăciun, la fel de repede ar fi plecat, fără să ceară explicații. Dispăru în spatele vilei. Xav își luă în casă, lăsă tușca și o puse la portbagajul mașinii lui. Raymond se întoarse cu două buturugi ca să arate că e de bună credință. „Puse una în mașină, pe vesmintele din spate, jurnuri Xav. Ai să vii cu mine: am să-ți arăt locul unde domnul Dubay a fost asasinat. Ai să aduci acolo poliția." „Și dumneavoastră?" „Am o cursă de făcut."

Raymond fu foarte emoționat de spectacolul oferit de Philippe și capul său ciufurit. Ar fi vrut să găsească una sau două frazine simțite. Xav nu-i lăsă răgazul. Îi zise să se urce din nou în mașină și ajunseră înapoi la vilă. Formă la telefon numărul lui Pernais. Polițistul răspunse imediat. „Domnul Dubay a fost asasinat" — îi vesti Xav. Evenimentul nu păru să-i provoace polițistului nici surpriză, nici emoție excesivă. „Sosesc" — zise el. Xav alergă la mașină, explicîndu-i lui Raymond că polițiștii sînt pe cale să vină dintr-o clipă în alta. Își închipui fața lui Pernais, cînd o să-i constate absența, dar asta este tristețea vieții: provocăm mereu necazuri oamenilor pe care îi iubim.

Vila lui Serrano de la Saint Cloud era situată pe culmea unei grădini care domina Parisul. Era foarte albă și avea zmalț încît semăna cu adevărat. Serrano trebuie să se fi gîndit la țara sa natală cocoțindu-o. Aici arăta puțin cam palidă. Grilajul era deschis și o alee cu pruncuș ducea spre vilă. Xav făcu să scîrțîie pietrișul. N-avea de pierdut nici o secundă. O ușă grea de lemn sculptat cu o sîrmuță prelungită imita încercarea. Sună. Un tremolo ascuțit îi răspunse. Aștepță. Ușa se deschise. Se arătă o fată foarte tînără, cu părul ca pana curcubeului. Îl întrebă de doamna Serrano. Fu întrebat: din partea cui vine? Fata avea un înspăimîntător accent italian. „Sînt un prieten de-ai Valériei" — spuse el.

Ea păru speriată. Pe urmă fugi în vilă fără să-l roage să intre. Reveni după cîteva secunde și îi făcu semn să o urmeze. Închise cu grijă ușa. Intră în urma fetei într-un salon mobilat după gustul micburghez, urîtă copie a stilului vechi, cu țesături fără strălucire. O femeie corpolentă, cu o față buhăită, era așezată într-un fotoliu. Îl întrebă din priviri. Ochii îi erau roșii. Doamna Serrano nu încetase să plîngă de la moartea soțului ei. „Nu vă cunosc" — zise ea. „Valérie a încercat să-l omoare pe domnul Dubay, deputatul. N-a reușit. Un altul însă nu a mai dat greș. Trebuie s-o regăsesc". „Ați venit s-o arestați?" „Dimpotrivă." Ea dădu din cap. „Nu vă cred." „Sînt un prieten al domnului Dubay. Eram împreună, ieri, cînd s-a vrut să-l străpungă cu pumnalul. Eu l-am împiedicat pe domnul Dubay să înainteze o plîngere." Ea nu răspunse. „Ați mai văzut-o pe Valérie de ieri?" „În dimineața asta. A sunat cu o nebună. Și-a luat cîteva lucruri. M-a îmbrățișat și a plecat." „Unde este acum?" Tăcere. „Eu pot să vă spun unde a fost noaptea trecută. În vila domnului Dubay. Primită cu toate onorurile. Vroiam s-o punem la adăpost." „De ce?"

Lacrimile îi năpădeau ochii. „Știți foarte bine, doamnă Serrano. Nu a venit nimeni să vă vadă în ultimele două zile?" „Prea multă lume — spuse ea. Polițiști, curioși străini, cu aerul ceresc. Un bărbat însă cu fața albă." „Ce vroiau?" „Se pare că soțul meu avea hîrtii care îi interesau și de care aveau

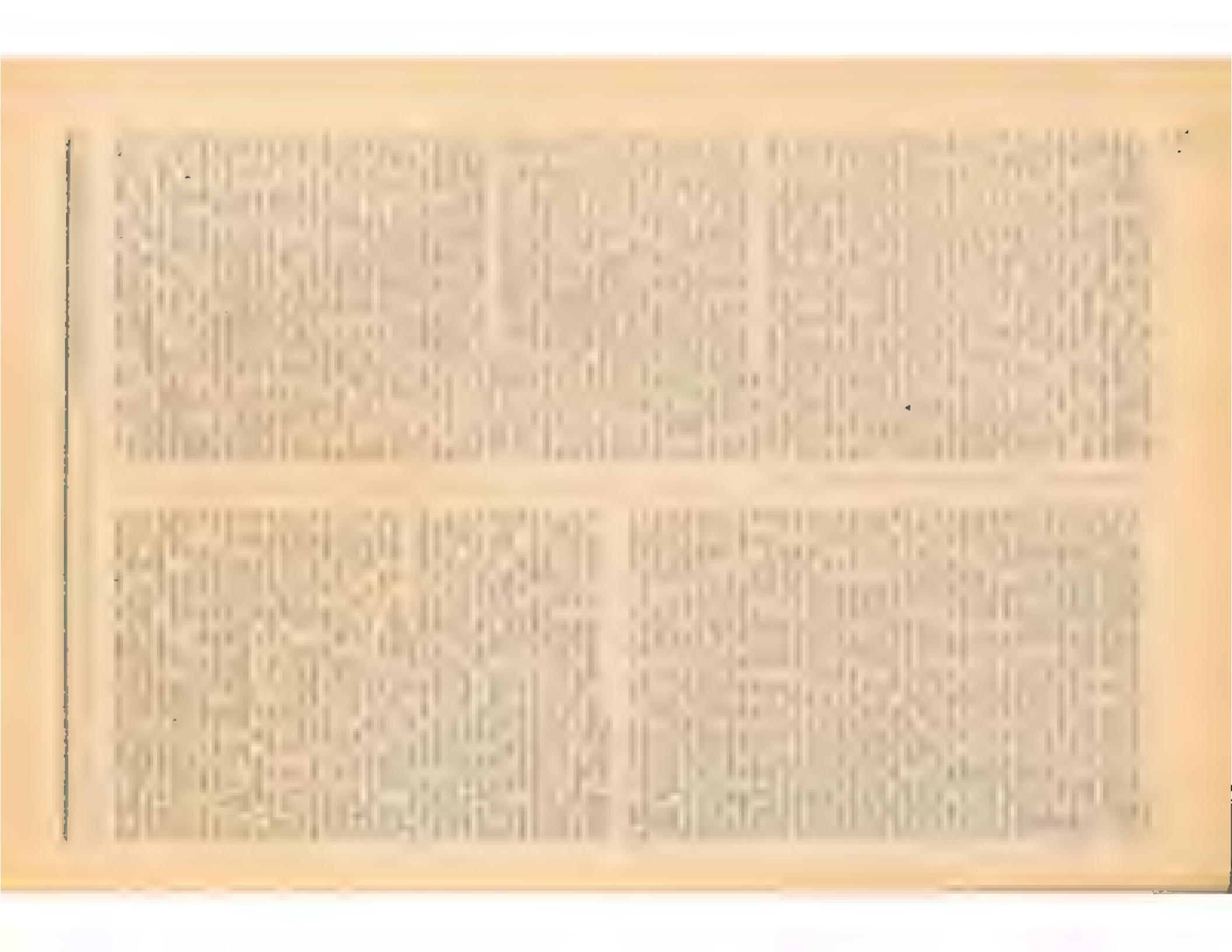

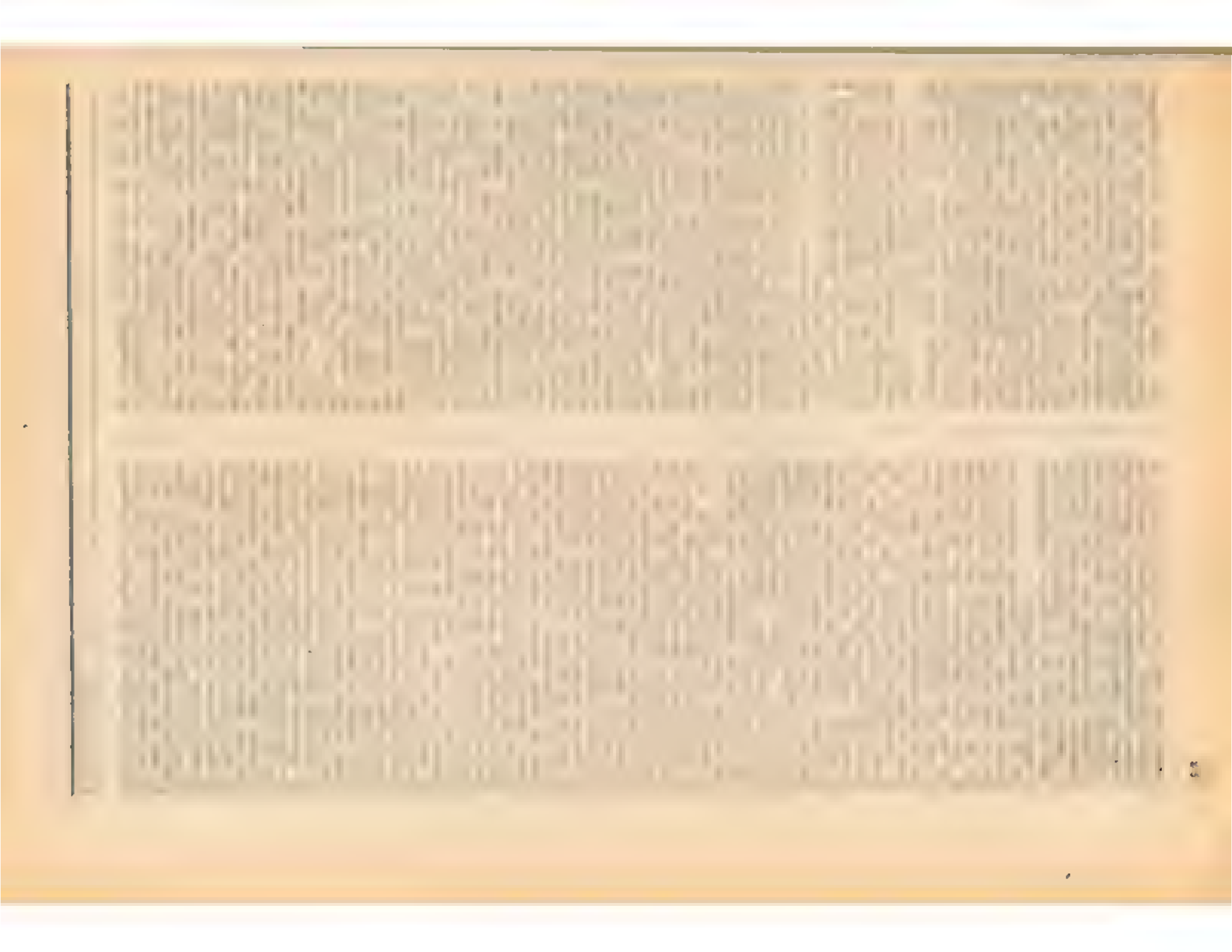

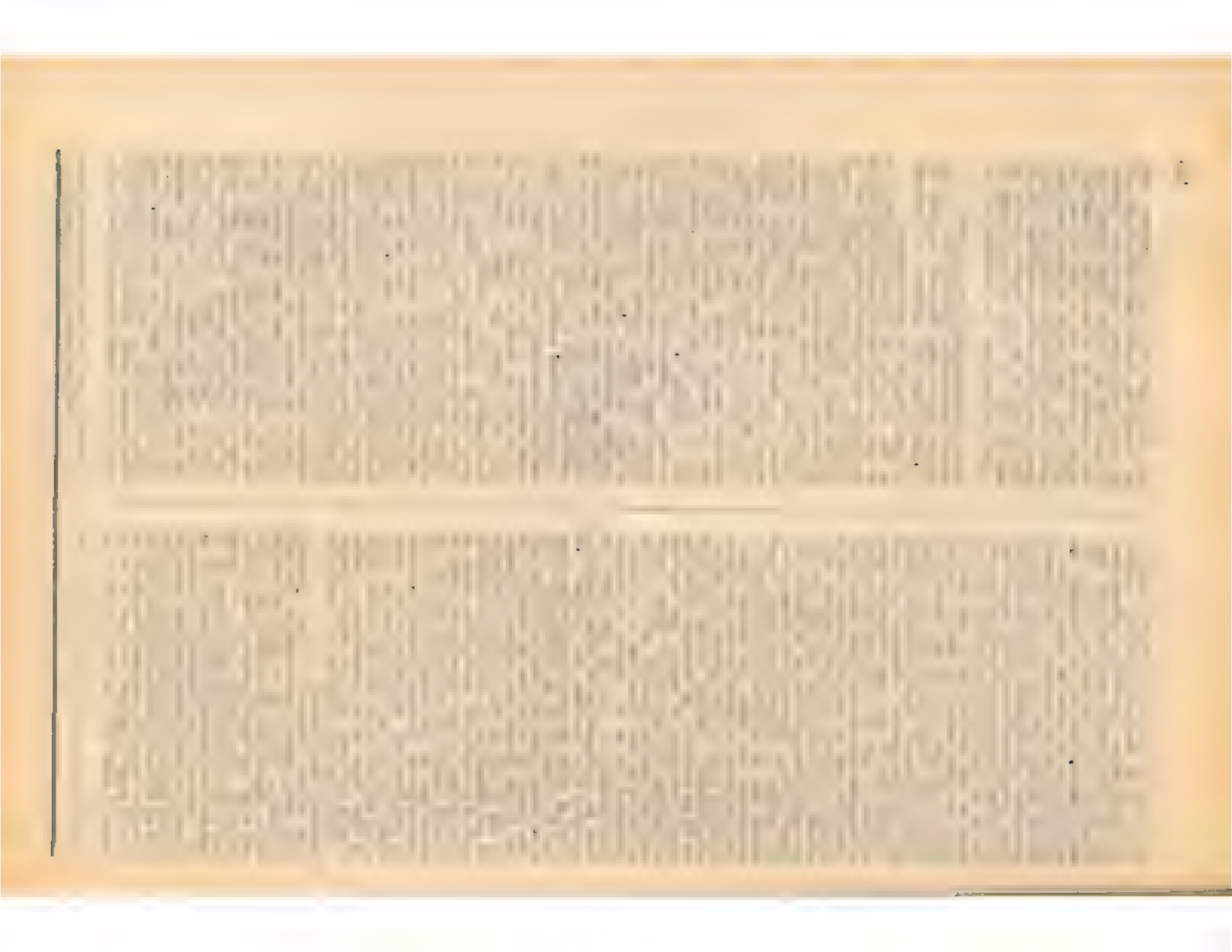

șelat — zise calm Fondari. Maret e colițar. Doarme unde vrea. Poate să fie și la servici. În orice caz, trece pe la birou pe la ora opt." Xav îl opri. „Atunci o să-l așteptăm aici." „Dacă ne găsește împreună, o să pricapă repede — zise Fondari. Și e iute, crede-mă." „O să-l primești singur." Fondari se strîmbă, resemnat. „Dacă îmi permiți, pînă atunci vreau să dorm." Se adîncă în fotoliu, căută cu ceafa cea mai bună poziție pe speteză, închise ochii. Xav își spuse că noaptea viitoare nu va avea insomnie. Cu condiția să nu fie la închisoare, pasțură care îl decepționase ațîtădată.

Fondari deschise ochii cu prudență. Îl zări pe Xav în fața lui și suspină. „Am visat că ai ștersu-o în Argentina." — zise el. Xav îi arătă ceasul. „Am din ce în ce mai mult chef să-l văd pe Maret." Fondari își lăsă mîna să alunece pînă la telefon, formă un număr, așteptă, îl ceru pe Maret. „Vino — zise el, după o clipă. La birou. E grav." Închise. „Într-o jumătate de oră e aici. Are serul că e la carent." Xav examină biroul. Observă o ușă în dreapta sa, puțin oblică în raport cu fotoliul lui Fondari. O deschise și pătrunse într-un cabinet de toaletă. Constată că nu-l mai vede pe Fondari, dar putea să observe un vizitator aflat în picioare, în fața biroului. „Voi sta aici" — zise el.

Fondari merse spre fereastră și acționă manivela care comanda storul de fier din exterior. O rază de soare intră în birou. Champs-Elysées se trezea. Circulația se înviora. Prin gurile de metrou ieșeau funcționari. „De paști — zise Fondari — aș vrea să merg la țară. O să fie o vreme l..." Era melancolic. „O să-mi dai hîrtiile ?" — întrebă el. „Cred că da." „Ce-o să se întîmple cu Maret?" „A omorît trei persoane." „Da..." „Ai spus că trebuie făcute sacrificii !"

Fondari nu răspunse. Xav își privi ceasul. Era aproape nouă. Vru să-i ceară lui Fondari să telefoneze din nou, cînd auzirâ o ușă deschizîndu-se. Se retrase repede în cabinetul de toaletă. Înainte de a dispare îi arătă revolverul lui Fondari, care aprobă cu gravitate. Se auzi o bătaie în ușă. Cu o voce plictisită, Fondari rosti: intră. Xav își înclină capul, ca să-l vadă pentru ultima dată. Banditul era așezat în fotoliu, cu chipul hotărît. Xav se puse în adăpostul ușii întredeschise. Auzi pași înăbușiți pe mochetă. Cînd vizitatorul depășl cabinetul de toaletă, i se văzu chipul : era într-adevăr Maret, îmbrăcat într-un costum bleumarin. „Știi despre Pernais ?" — întrebă el. „Nu" — zise Fondari. E în spital la Chaleauroux, cîturit rău. Xav a dispărut".

Își vorbeau unul altuia cu o voce neutră, inexpresivă. Xav se mîră. Dar nu-l putea zări pe Fondari, chiar și aplecîndu-se. Nu vedea decît spatele lui Marvt. „Trebuie cu orice preț să-l împiedicăm să ne facă rău" — zise Fondari. „Da" — zise Maret. Fondari trăda. Xav înțelese repede că banditul nu-i acorda încredere. Prefera să-și joace cartea cu Maret, pe care îl avea la mînă. Dacă trebuia să fie cineva sacrificat, acela era Xav.

Tocmai voia să irumpă în birou cînd auzi o împușcătură. Maret avea un revolver în mînă și revolverul fumega. Se auzi un horcăit și zgomotul unui corp care alunecă. Imediat, Maret se înfoarse către cabinetul de toaletă și-mai trase un foc. Xav așteptase, prevenit de instinct, și plonjase în spate, căzînd aproape în cada încastrată în zid. În același timp, trase și îl văzu pe Maret eschivînd ca un boxer. Încercă să-și recapete echilibrul pentru atacul care urma. Văzu că fața lui Maret se strîmbă. Cu mîna se sprijini de zid. Calculă că i-au mai rămas două gloanțe. Împușcătura porni fără voia lui. O bucată de lemn sări din bibliotecă. Maret plonjase înainte. Ultimul cartuș : Xav își opri respirația. Dar Maret făcu un salt în direcția ușii, care rămăsese întredeschisă, și dispăru. Nervii îi cedaseră.

Xav ieși din cabinetul de toaletă. Fondari era căzut la pămînt și încerca să se ridice, sprijinindu-se de marginea biroului. Avu pentru Xav o privire rugătoare, ca pentru a-și cere iertare. Era atins în piept. „L-ai făcut să înțeleagă că sînt aici ?" — zise Xav. Fondari încercă să zîmbească. „Nu m-au avut niciodată — șuflă el. Și acest ticălos de sticlete..." Dădu drumul la marginea biroului și căzu, iar Xav formă pe cadranul telefonului numărul poliției. „Farmacia Fondari — zise el. O crimă."

Închise și se repezi pe culoar, urînd de ascensor și coborînd în goană scările. Ajunse pe Champs-Elysées în clipa în care Maret se urca într-un R 16 bleu. Xav alergă spre mașina lui. Trecătorii se dădeau la o parte din calea lui, stupefiați și reprobatori. Unul dintre ei, clădit ca un pilier de rugby, încercă să-l facă să cadă, împingîndu-l cu umărul. Xav se răsuci și își regăsi echilibrul. Fără efort, aproape reconștiința ce se petrecuse. Fondari a vrut să-l doboare prin intermediul lui Maret. Pe urmă, ar fi explicat că Xav a năvălit în birou și că a trebuit să-l omoare. Dar Maret a raționat altfel. El îl execută pe Fondari, ultimul martor al trecutului său. Și ar fi afirmat crima de gîtul lui Xav, a cărui prezență îi fusese semnalată poate cu o simplă clipire din ochi. Dar tînărul polițist a prins frică în fața revolverului lui Xav. Prima dată cînd se găsise în fața unui revolver, gata să scuipe gloanțe, și Xav se pierduse și făcuse în pantaloni. Apoi se mustrase. Îi purtase o asemenea pică încît data următoare a înșeat un glonte în plin semn. Dar șoldatul murise.

Porni. R 16 era în fața lui Maret. Trebuie să aștepte ca să intre pe Champs-Elysées. O altă mașină, venind din sens opus, îl jena. Întorcîndu-se, îl zări pe Xav și păru îngrozit. Accelerâ brusc, zgîrie în trecere o mașină al cărui șofer începu să urle. Pe urmă, în loc să meargă drept, traversă calea. Xav reuși să-l urmeze. Circulația nu era încă intensă. Xav se menținu fără greutate în spatele polițistului. Reflecta la situația al cărui punct esențial era acela că nu mai avea decît un cartuș. Înțelesese în ultimul moment manevra lui Maret, care o porni pe contra-sens. Puțin mai departe, polițistul o vîră la dreapta. Mișcarea era atît de neașteptată, încît Xav trebui să frîneze cu disperare. Auzi strigăte, dar nu se opri. În urmărirea lui Maret, tra-

vensă trotuarul şi pătrunse în pasaj. Se stârni panică. Înaintea lui, Xav zărea trecători îngroziţi care fugeau în toate direcţiile, strivindu-se de vitrine. Două femei fură proiectate în aer, ca sub efectul unui suflu puternic. Maret accelera mereu şi claxona ca un ogban. Xav îl imita. Doi agenţi de circulaţie ieşiră la iveală. Măsurară într-o clipă raportul de forţe şi o luară la sănătoasa. Maret ieşi în strada Ponthieu. O maşină scoase şi se opri, auzind urletul claxonului. Xav reuşi să se apropie de Maret, care întoarse în acest interzis în strada Berri. Pe Champs-Elysées virâ la stânga. Dar când se regăsi în faţa pasajului acceleră profitând de faptul că circulaţia era întreruptă de semaforul roşu. Xav trecu la timp. De data aceasta Maret o luă pe trotuar. Când maşina apăru la intrarea pe Champs-Elysées fu nebună. Trecătorii abia îşi reveniseră din emoţie. O fată fu împinsă de maşina lui Maret şi proiectată într-o vitrină care se sparse cu zgomot. În strada Ponthieu, un agent încercă să se opună cursei. Fu agăţat de o aripă, ridicat, învârtit. Aterizâ pe capota unui taxi. „Ei — zise şoferul — iată brigada mobilă..."

Maret o luă prin pasajul subteran, în direcţia Porte Maillot. Xav se neliniştea : becul roşu de la rezervorul de benzină se aprindea. În ritmul ăsta, nu ajungea departe. Dar după toate, Maret se dezmeticase. Era un fapt nou şi valora un preţ bun. Mai ales că venea după mărturisirea lui Fondari. Xav ştia unde este confesiunea lui Maret. Îşi ridica deja piciorul de pe accelerator, când auzi în spatele lui o sirenă. Văzu în oglinda retrovizoare o maşină a poliţiei, care se apropia cu toată viteza. Se lăsă depăşit. O a doua maşină apăru al cărei ocupanţi îi făcură semn să oprească când ajunse pe Grande Armée. Se supuse. Un bărbat ţinu înainte cu arma în mână. „Coborâţi — ordonă el. Xav îl ascultă. „Ucigaşul — arătă el — este cel din faţă".

Sticletele avu o privire neîncrezătoare, arătă spre portiera maşinii poliţiei. „Urcaţi!" Îşi vârî revolverul în coasta lui Xav. Maşina porni în acelaşi clipă. Sirena reîncepu să urle. „Sunteţi Xavier Maupin ?" — întrebă poliţistul. „Da". „Şi în maşina din faţă cine e ?" „Unul din colegii dumneavoastră : Maret." Poliţistul îl privi surprins. „Ce pore ?" zise el. „Se mai ştie ceva de domnul Pernais ?" „E în spitalul din Chateauroux." „Ştiu, eu l-am dus acolo." Din nou, poliţistul se miră. „Bine — trase el concluzia — o să vă explicaţi cu şefii."

Traversară Pont de Neuilly, în direcţia cartierului Defense. Maşina lui Maret menţinea trena, urmărită îndeaproape de poliţişti. „Întotdeauna a fost puţin cam sucit" — zise o voce de lângă Xav. „Vroia să zdrobească pe toată lumea" zise celălalt. În cartierul Defense, Maret o luă către centrul oraşului pe sens interzis. Traversă un loc de trecere pentru pietoni, se învârti în cerc. „L-am prins — zise un poliţist. Maret se apropia de clădirea unde se afla biroul lui Philippe. Îi mai trebuia să străbată o trecere, una mai vastă. O luă drept înainte, accelerând la maximum. Maret ţinea întrarea compusă din două uşi de sticlă, care străluceau în soare. Parcă ar fi explodat când maşina le lovi din plin. Ţinură fâşâituri. „E complet ţicnit" — zise inspectorul, de alături de Xav. „Cel puţin n-o să mai facă timpenii — zise celălalt. Nu mai poate..."

Ocupanţii primei maşini se avântară spre dezastru. La ferestre se ivirâ capete îngrozite. Maşina lui Maret ardea, împreună cu conţinutul ei. Un inspector reuşi să zărească în interiorul clădirii, printr-o fereastră. Un altul îi urmă exemplul. „Vor încerca să stingă focul" — zise vecinul lui Xav. „Mă întreb ce-o fi fost în capul lui" — zise celălalt. Uşor de înţeles, gândi Xav. Un ultim gest de mânie şi de ură, prin care Maret încerca să distrugă odată cu corpul său şi simbolul opresiunii pe care o suportase.

Flăcările începură să descrească. La etajul al doilea, o femeie încălecă fereastra. Un inspector îi făcu un semn liniştitor : nu mai era nimic de temut. Ezitând încă să reintre în clădire. Poliţiştii formară un lanţ, ca să bareze calea curioşilor. Inspectorii care intrară în clădire se arătară printre sfărâmăturile maşinii şi ale uşii. Continuau să stropească tablele fumegânde cu un stingător de incendiu găsit la intrare. Poliţistul care îl arestase pe Xav se îndreptă spre edificiu. Xav îl urmă. Se apropie la câţiva paşi. Chipul lui Maret semăna cu cărbunele. Xav ridică ochii spre biroul lui Philippe. Soarele îşi îndreptă razele în altă parte. Geamurile păreau total opace. Xav nu iubise niciodată acel loc.

Xav aştepta într-o cămăruţă tristă, aşezat într-un fotoliu de piele. Dincolo de o masă, deasupra căreia era o singură lampă şi un telefon, era aşezat un om îmbrăcat într-o haină bojită. Se aflau în anticamera biroului lui Pernais. Adjunctul său, Jean Laurent îi ţinea locul. Xav îl cunoştea vag : un om înalt cu faţă slabă şi nasul coroiat. Pernais îl estima, sau cel puţin aşa susţinea.

Se făcuse seară. Toată ziua Xav rămăsese sub pază strânsă, la început într-un comisariat, unde mâncase o friptură adusă de la un restaurant învecinat. Ernu dase ordine în acest sens, aşa că nu mai fusese nevoit să ceară nimic. După-amiază fusese transferat la poliţia judiciară. Poliţiştii nu-i vorbeau decât pentru a-i arăta ce trebuie să facă. Zărise ziarele de seară, dar nu putuse citi decât titlurile : şeful poliţiei, Pernais, fusese rănit grav într-un accident de maşină. Nimic despre moartea lui Fondari şi a lui Maret. Avea poftă să dormă. Aţipise de mai multe ori în timpul zilei. Acum ar fi vrut să se dezbrace şi să se strecoare în aşternuturi curate. Era plin de transpiraţie. Aştepta aici de mai mult de o oră. I se adusese o sticlă de apă Evian. Şi, totuşi, îşi simţea limba uscată şi încărcată. Nu mai băuse alcool de douăzeci şi patru de ore. Nu se impacienta de faptul că interogatoriul întârzia. Era ceva obişnuit. Venise momentul ca partida să se afirmească, se calculau conturile şi erau socotiţi cei care au pierdut. Se programa mai ales ansamblul de ipoteze, verigă cu verigă, având-se în vedere ce ar costa mai puţin scump pe cei vii.

O uşă se deschise. Un bărbat destul de tânăr îi făcu semn lui Xav. Acesta se ridică

şi îl urmă. Se trezi în biroul lui Pernais. Laurent era singur, dar, judecînd după densitatea fumului şi mirosului de tutun, nu de multă vreme. „Aşezaţi-vă" — zise amabil Laurent. Îi dădu timp lui Xav să se aşeze. Împinse spre el un pahar, în timp ce aprecia o sticlă de whisky. Xav primi. Bău cu înfrigurare. „Pernais e mai bine. Se speră să vă fi salvat. Vă mulţumeşte". Xav răspunse cu un surîs uşor. „Am făcut bucăţi în legătură cu aceste fapte detestabile — zise Laurent. Ea vă este în general favorabilă". Pîndi reacţia lui Xav, care rămase impasibil. „Faptele stau astfel — zise Laurent. Mai întîi Dubuy îl omoară pe Serrano. Sînteţi de acord?" „Pînă aici, da." „Pe urmă intră în joc Fondari. Cărţile împărţite îl determină să reflecteze mult. Mai multe file îi privesc. El riscă mai mult decît oricine. În înţelegere cu el nu stau numai oameni politici, dar şi asociaţi francezi şi americani. Nici unuia nu-i poate fi iertă o eroare. Îşi riscă viaţa. De aceea, aceşti oameni ajunseseră la hotărîrea inexorabilă, înneburiţi voinţei arse cu sălbăticie, să reia arma tăcerii: lichidarea tuturor celor care pot să-i dăuneze dezvăluindu-i trecutul. Oricîte e bănuit că ştie prea mult este eliminat: Christiane, Dubuy, dumneavoastră, Valérie. Nu acţionează singur, bineînţeles. I-aţi văzut pe oamenii lui la lucru şi, după Pernais, i-aţi suprimat pe doi dintre ei. Aşa-i?" „I-am ucis, într-adevăr." „Nu vă neliniştiţi: nimeni nu se gîndeşte să vă ceară socoteală. Dar continuaţi să fiţi de acord: Fondari este, după Philippe Dubuy, responsabilul masacrului." „Cîteva clipe de puţin — zise liniştit Xav. Fondari fiind mort, devine pentru mine un personaj puţin cam prea util. Neglijaţi de exemplu cele două vizite pe care Fondari le-a primit în timp ce eu şi cu Valérie eram în mîinile sale. Un secretar de stat şi un şef de cabinet." „Să-i uităm, pentru un moment". „Chiar şi în acest caz — zise Xav — am o altă versiune asupra morţii lui Philippe Dubuy. Asasinul nu este altul decît Maret." Laurent mormăi nemulţumit. „De unde aţi aflat asta?" „Din hîrtiile lui Philippe, care îl avea la mînă pe Maret." Chipul poliţistului exprima o totală confuzie. „Ştiţi mai mult decît mine. Dar să admitem că e aşa. Aveţi o probă care să vă facă să ziceţi că Maret l-a asasinat pe Philippe Dubuy?" Şi cu vocea sa cea mai convingătoare adăugă: „Sînt gata s-o contestez." „Maret l-a ucis pe Fondari şi a încercat să mă lichideze pentru că noi cunoşteam adevărul. L-am făcut să vină ca să-i obţinem mărturisirile. El a ştiut-o." „Fără să spună nimic?" — triumfă Laurent. „Într-adevăr, a deschis focul fără să spună un cuvînt." Laurent aprobă. Pe urmă se ridică, ca un profesor cu infinită răbdare. „Ajungem la faza cea mai penibilă a acestei drame, pentru că puse în cauză pe unul dintre aceşti noştri, la care ţinem mult. Trebuie să mă întorc înapoi şi să vă spun cine era Maret. Fiul unui funcţionar din minister care a sfîrşit şi el tragic: s-a sinucis. Ce era atît un motiv ca să-l condamnăm pe fiu? Noi am încercat să-l corijăm. Era un băiat extrem de nervos, nevrozat aparent unii. Era foarte inteligent, muncitor, ambiţios. Apoi s-a petrecut acea tragedie. A smuls în disperarea aceea sinucidere. Îl iubea pe Pernais ca pe un tată. Dacă ne-ar fi spus că se duce la Fondari, l-am fi împiedicat. Dar a tăcut. A vrut să-l răzbune pe Pernais, despre care aflise că e în agonie. A tras asupra dumneavoastră, pentru că a crezut că-i sînteţi complice lui Fondari. Un epilog foarte trist pentru fiecare dintre noi..."

Xav dădu grav din cap. „Este foarte frumoasă şi tristă istorie, într-adevăr..." Laurent îl privi pe Xav. Dar nu remarcă nici o ironie. „Credeţi-mă — zise el — această versiune e mai aproape de adevăr decît a dumneavoastră." Xav îi răspunse că i-ar face plăcere să creadă asta. Avea chef să doarmă şi începea să-i pese prea puţin de virtuţile republicane şi de ceilalţi. „Să vorbim de dumneavoastră — zise Laurent. Aflaţi, mai întîi, că acest asamblaj de fapte nu lasă loc nici unei bănuieli în ceea ce vă priveşte. Domnul Pernais n-a crezut niciodată. Nici eu. Aflii poate că da, dar nu la modul serios. În ceea ce priveşte invenţia aceea cu şpionajul, ancheta a arătat că a fost montată contra dumneavoastră de către cineva interesat să iasă dintr-o încurcătură. Sînteţi, deci, liber..." Xav mulţumi cu un gest evaziv. „Lă fel şi domnişoara Valérie Serrano, pe care mi-ar face totuşi plăcere s-o văd într-o zi, ca să-i pun cîteva întrebări fără importanţă." Surîse iarăşi: „Sînteţi fericit, domnule Maupin?" „La fel ca şi dumneavoastră, fără îndoială." Laurent ridică mîna. „Mai rămîne faptul că aţi manifestat o oarecare descurajare în faţa corupţiei. Poţi să vă spun de acum că un secretar de stat va intra în curînd într-un soi de concediu medical. O să meargă să se odihnească la mare. În ceea ce-i priveşte pe un şef de cabinet pe care îl ştiţi foarte bine s-a oferit voluntar pentru o misiune culturală în străinătate. El va servi cu siguranţă artele şi literatura, cu multă devoţiune. În zilele care urmează, aşteptaţi-vă să izbucnească vreo cîteva afaceri scandaloase. Trei sau patru înalţi funcţionari, aparţinînd oficiilor fiscale în special, vor dormi la închisoare. Se va aplauda în colibe." Şi mai spuse: „Vreţi părerea mea? Guvernul este decis să taie în carne vie. Asta trebuie să vă dea satisfacţie." „Cred că asta o să facă plăcere mai ales celor care vor veni să ocupe locurile libere." „Sînteţi un om trist" — zise sec Laurent. „Am un ulcer la stomac, care îmi dă probabil o viziune supărătoare asupra vieţii." Laurent se aplecă spre Xav. „Am o întrebare, ultima: ce veţi face cu caietele lui Serrano?" „Mă voi gîndi şi la această problemă..." „Zi cu zi, ele se devalorizează, domnule Maupin. Opinia publică nu e laconică, în ciuda a tot ce se crede. Ea va înghiţi în zilele următoare cele trei sau patru scandaluri pe care guvernul le va lăsa să izbucnească. Se va lovi destul de sus. Tot ceea ce va mai ieşi la iveală în continuare va apărea ca o campanie răuvoitoare împotriva unor oameni care şi-au făcut datoria. Reflectaţi deci. Într-o săptămînă, documentele dumneavoastră nu vor mai valora nimic!" Pocni din două degete, în semn de dispreţ. Xav se ridică. Aproape să se clătina din pricina somnului. „Domnule Laurent

— zise el — tocmai din această pricină vreau să le păstrez. O să le recitesc seara, la gura sobei !" Ieşi, urmărit de privirea lui Laurent. În ea nu se citea nici o indulgenţă.

Françoise o contempla melancolic pe Valérie. Apoi se apropie de Xav „Mă săruţi ?" „Desigur" — zise el. Ea îl sărută pe buze. Pe urmă, la despărţire îi zise : „Valérie nu poate fi geloasă, pentru că ea câştigă." Deschise uşa. Valérie trecu prima. În trecere, Françoise îi strânse mâna lui Xav. „Revino, totuşi, să mă mai vezi."

În maşină, Valérie mărturisi că Françoise era o fată drăguţă, dar aceasta nu era un motiv pentru Xav să întârzie cu ea. „Dacă nu cumva o preferi ?" Nu răspunse. Se gândea la ce va face. Sugeră să meargă la Chennevières. Valérie se miră. Pe drum îi povesti întrevederea cu Laurent. „Îţi pot spune ce o să apară în ziare : Fondari va fi înecat cu toate păcatele lumii, ceea ce nu va schimba cu prea mult fizionomia ei reală. Este posibil chiar să i se pună în circă moartea tatălui tău. În ceea ce priveşte moartea lui brutală, ea va fi opera lui Maret, indignat de atentatul îndreptat împotriva lui Pernada. Sînt sigur că ziariştii vor stoarce lacrimi cititorilor lor şi vor evoca o tragedie greacă în legătură cu asta. Un foarte drăguţ punct final, pe care oamenii îl vor asculta distraţi în maşinile lor, în toiul ambuteiajelor."

Borrini îi primi fără entuziasm. Se îndulci aflând că afacerea, probabil, fusese închisă şi că un oarecare număr de răufăcători au dispărut din arenă. „Vreţi părerea mea ?" — întrebă italianul. O oferi fără să aştepte răspunsul. „Ardeţi caietele. Scandalul n-a dat de mâncare nimănui." Xav surise : Era o frază pe care vechii săi prieteni ar fi apreciat-o : ar fi citat-o neobosiţi, pentru a ilustra bunul simţ popular. „Aţi face mult mai bine — continuă Borrini — să luaţi în mâini afacerile lui Serrano. Cine va da de lucru băieţilor mei ?"

Erau pe şantier. Borrini arătă către muncitorii care la câţiva paşi ridicau o schelă. Apoi, se adresă spre Valérie. „Tu moşteneşti probabil totul..." „Da." Îl indică pe Xav. „Ai norul că-l apreciezi. Tu poate ajuta să-ţi păstrezi şantierele." Valérie izbucni în râs. „Ai accepta ?" — îl întrebă ea pe Xav. Şi fără a-i lăsa timp să răspundă : „O să câştigăm mulţi bani — zise ea. Şi după aceea vom finanţa lucrările cele mai demente : opere pop, festivaluri, unele mai nebune decât altele." „Şi vom câştiga şi mai mulţi bani" — zise el, surizând.

SFÎRŞIT

Versiune în limba română
de GEORGE ARION
după romanul
Mort d'un peuri
de RAF VALLET
Ilustraţia : DONE STAN

UMOR STRĂIN